

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Deuteron. in quibus describitur Lex observanda à Rege. Lex de numero testium, & falsorum testium pœna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

David, de se Psal. 68. testatus: *Operui in jejuniō animam meam.* de Daniele, Davidem secuto profitetur S. Basil. homil. de jejun. *Daniel cum tres hebdomades panem non comedisset, nec vinum bibisset, dimissus in lacum etiam leones jejunare docuit, neque enim leones dentes in eum insigere valuerunt, perinde quasi à lapide, aut ferro, aut aliâ quâpiam rigidiorâ materia concretus fuisset.* Veteris testamenti strenuos in hac bellandi arte Duces secuti sunt plurimi homines novi Testamenti, etiam à prima ætate huic militari exercitio additi. Enim verò Sanctus Edmundus teste furio à teneris unguiculis sextas ferias pane & aquâ contentus transigebat. S. Julianus Episcopus ab infantia, ut refert Ribald. in vita, ter quot hebdomatis jejunabat. Id ipsum puer septennis S. Nicolaus Tolentinas practicaverat: Edoctus credo à Nicolao Mirensi Antistite, qui etiamnum infans Mercurii & Veneris diebùs lac maternum non nisi semel admisit. S. Bernardinùs tenellulus adhuc in honorem Deiparæ Virginis Mariæ diebus Sabbathinùs jejunare consueverat. Quid referam de jejuniis aulicorum? Quid de abstinentiis virorum & mulierum profectæ ætatis dicam? S. Hilarius modicis sicubrès aridùs & exiguo pane decrepitam fovebat ætatem, & S. Hieronymus annos ferme sexaginta incredibili jejuniō exegit, ut meris ossibus & pelle constare videretur. Nicephorus narrat lib. 12. c. 32. Cùm ob summam annonæ caritatem Constantinopoli in quadragesima carnes venderentur, Christianos tam strictam observasse abstinentiam, ut maluerint fame tabescere, quàm carnibus vesci. Quomodo hæc tibi sapiunt exempla, non tantum à viris religiosis, sed etiam à sæcularibus: nec à viris tantum, sed etiam ab infantibus & pueris desumpta, cui tam durum est, unâ quandoque solum die veneris & Sabbathi à carnibus abstinere? ut taceam nolle te ad aliquot tempus voluntario vacare jejuniō. Verùm quid inde necesse est, aliud sequi: quàm ad sacra Festa debite paragenda, & ad obtinendas de carne tua victorias te penitus ineptum reddi?

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Deuteron. in quibus describitur Lex observanda à Rege. Lex de numero testium, & falsorum testium pœna.

Confidera 1. **M**ysteriō non carere: Quod Deus versu 16 cit. capituli N. 186. Regibus interdicit *multiplicare equos &c.* Cùm enim
Kk 2 gran.

grandis eorundem copia videatur ordinata esse ad ostentandam Superiorum insignem Pompam, ad quam sustinendam subditi gravari soleant magnis oneribus: hinc Deus ostensurus, quam agrè eam patiatur, prohibet media ad Pompam illam destinata. Si Salomon æternis cruciatur pœnis, forsan inter causas damnationis postrema non erit, quòd excellentioris fastus gratiâ quadraginta equorum milia nutriverit, parum cordi ducens saluberrimum parentis sui monitum, his verbis Psal. 32. expressum: *Fallax equus ad salutem, in abundantia autem virtutis sua salvabitur.* Christiane Lector plange tot milium jam actu damnatorum, & aliorum adhuc damnandorum miserissimam conditionem, quos vanissima sæculi Pompa ad extrema dejecit Tartara, & cave: ne in victu aut vestitu limites quoque excedens, parem aliquando subeas pœnam; divinis potiùs obsecunda monitis, quæ versu 20. cit cap. multò magis tibi quàm Regibus in aurem dicunt: *Nec elevetur cor ejus in superbiam supra fratres suos.* Sumptuosior Ornatus Signum Vilitatis internæ est: sic namque rudes parietes præstantiori cultu vestiri solent, quàm marmorei & cedrini. Dæmon, qui fortunam omnem Jobo abstulerat, Purpuram illi reliquit: Sed non aliò fine, quàm quò splendidior ei esset vestis, eò quoque miserabilior ei foret miseria: nam semel tantummodo miser est, cui miseria nota; bis miser, cujus miseria vanâ mundi hujus Pompâ tegitur. *Cum vestieris te coccinò,* exclamat Jeremias c. 4. *Cum ornata fueris monili aureò, & pinxeris sibiò oculos tuos, frustra componeris, contempserunt te amatores tui, animam tuam querent.* Alludit Propheta ad Jezabelem, quæ intrante Jehu Samariam in ornatu splendidò comparens, amari cupiverat; Sed ex alto præcepta acta, canibus in prædam data est. Josephus lib. 19. antiquit. cap. 7. de Herode Agrippa scribit: pervenit in Urbem Cæsaream, solemnibus Ludis interfuturus. Illuxerat secunda dies, cujus summò manè in theatrum procedit, amictus veste totâ ex auro mirabili opera contexta, quæ radiis exorientis solis perculsa, divinum quasi splendorem emittens, venerationem cum horrore incutiebat spectantibus: moxque adulatorum non pauci sumpsere ansam, divinò illum compellendi nomine. Quam impiam pietatem cum verbis non castigaret, vidit paulò post supra caput suum bubonem funi extento insidentem, secutis perbrevis ventri torminis &c. nam Act. 12. dicitur: *Percussit eum Angelus Domini, eò quòd non dedisset honorem Deo, & consum-*

tus

ens à vermibus exspiravit. Alexius Comnenus Orientis Imperator teste Nicetâ lib. 1. in Festo Natalis Christi Legatis Caesaris Henrici VI. terrorem suô Luxu incussurus, gemmatam vestem induit, Ministris omnibus in auro apparentibus. Quo tamen spectaculo Alemanni non tantum nullum concepere terrorem, sed magnâ potius cupiditate inflammati sunt, Græcos tam excessivo corporum addictos cultui velut homines inertissimos oppugnandi. Tales pœnas jure meritiſſimô Deus de hominibus nimio ornatu excellentibus sumit, quia contra illos conqueritur per Jeremiam cap. 2. *In alis tuis inventus est Sanguis animarum pauperum.* Alas vocat, quidquid ostentationis causâ assumptum, corpus ornat. Et hoc plerumque aspergitur sanguine pauperum, dum pretium à subditis pauperibus afflictis quibusdam titulis necessitatum extorquetur. Sicut aquilæ & accipitres, dum minores aves unguibus & rostrô lacerant, earum cruore suas alas aspergunt, ita illi aurô & argentô pauperibus extortô suas exornant vestes, quibus ceu aliis usi, alios antevolare volunt, omnium admirationem & venerationem provocaturi, sed miserandô plerumque infeliciſſimoque successu, ut exempla hætenus allata probant, à quibus deterritus, si vestitum quæras, tuo statui congruum, & Deo placentem, talem quæras ô Christiane, de quo cap. 18. v. 13. hîc asserit Deus: *Perfectus eris & absque macula cum Domino Deo tuo &c.* Et quem pulcherrime tibi exponit mellifluus Doctor in Sermon. dicens. *Indignum tibi judica è pellibus murium & opibus vermium mutuari. Ille est verus propriusque ornatus cujusvis rei, qui nullâ interveniente materiâ per se inest.* & S. Ambros, inquit de Dignit. hum. condit. *Quis major honor hominum potuit inesse, quam ut ad similitudinem sui factoris conderetur, & iisdem virtutum vestimentis ornaretur, quibus Conditor, de quo legitur: Dominus regnavit Decorem indutus est, id est omnium virtutum splendore, & totius Bonitatis Decore ornatus est.* Socrates Laertiô teste lib. 6. interrogatus: an Regem Persarum crederet Majestate, Decore & felicitate plenum? repoluit: *Nescio hercle, quantum virtutis & disciplina habeat.* Erat ergo ipsis etiam Ethnicis perspectum: Tunc homines Majestate & felicitate condecorari, quando virtutum ornatu ambirentur. Tali vestitu amictus ô Christiane! testari poteris: *Mecum sunt divitia & gloria, opes superba &c. Melior enim est fructus meus aurô & lapide pretioso, & proventus meus argentô electô.* Proverb. 8.

N.187.

*Confidera 2. Quomodo Deus, ea ipsa supplicia & ignominias, quas invidi calumniatores contra alios moliantur, in eorum capita retorqueat. Quare decretum condidit cap. 19. cum diligentissime scrutantes invenerint falsum testem dixisse contra fratrem suum mendacium, reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit. Quod autem hic verbis statuerat, comprobavit & factò in libidinosis illis senibus, qui falsissimum crimen innocentissimæ Susannæ attingentes, lapidibus obruti, pœnam dederunt meritam. Jezabel caninos dentes contra justum Naboth stringens, à canibus discerpta pari exemplò justissimam Dei explevit vindictam ejusmodi falsis testibus & calumniatoribus destinatam. S. Chrysologus illa Psalmi 51. Verba expendens: *Totà die injustitiam cogitavit lingua tua*, ait, notanter dici: *cogitavit*. Quia ut aliquam veri similitudinem calumnia in se contineat, & facilius impetret fidem, necessum est, ut de industria componatur, & fictis imbuatur coloribus. Sed præminum huic industriæ correspondens ocus v. 7. subnectitur, testante ibidem Propheta: *Propterea Deus destruet te in finem, & evellet te, & emigrabit de Tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra viventium*. En Christiane Lector! quam severè Deus animadvertat in calumniatores. Pone ergo custodiam ori tuo & ostium circumstantiæ labiis tuis, ut non declinent in Verba talis malitiæ. Sin verò contingat, tuam personam injustis aliorum calumniis impeti, à quibus paucos reperies securos: ut eò facilius tibi eveniat, easdem patienter perpeti, confuge ad Deum tanquam ad *Urbem Refugii*. Is planè, uti testis est Innocentiæ tuæ, sic erit ejusdem quoque defensor & vindex. Cogita: quid egerit Salvator tuus, tot calumniis & falsis testimoniis olim impeditus? quid egerint discipuli pro ebriis habiti? audi denique hominem etiam Ethnicum, hortantem te; quid calumniis affectus agas. *Quanta dementia est*, inquit Seneca lib. 4. Epist. 92. *vereri, ne infameris ab infamibus*. Quod stabulum à se steruus mittat, nemo ægrè fert, si sapiat: nec quisquam prudenter irascitur sterquilinio, quod foetorem exhalet. *Calumniam tibi quis infert?* ait S. Chrysost. Serm. 10. in Rom. 6. *atque hostiliter adversatur? causam is tibi vigilandi paravit: occasionem præsinit, ut similis fias Deo: si enim dilexeris eum, qui tibi insidiatur, similis eris ei, qui solem suum oriri facit tam super malos, quam bonos*.*

Doctri-